

[Gudiksen.]

Arbejdsløshed, og at heller ikke den Bestemmelse, der her bliver tilføjet, vil bidrage dertil, men virkelig vil hjælpe de vanskeligt stillede, der her skal drages med ind under Loven.

Til Oktober udløber Loven, og saa bliver det Rigsdagens Sag at bestemme, om den midlertidige Lov skal fortsætte helt eller delvis, eller om den helt skal bortfalde. Havde vi den 20. Marts vidst, at Freden vilde komme den 5. Maj, er jeg ikke saa helt sikker paa, at vi havde opretholdt denne Lovgivning, i hvert Fald ikke under den Form, den fik. Vi maa ikke glemme, at vi let ved en saadan Lov kommer til at støtte Arbejdsløshedstendensen i vort Folk i en Tid, da alle er indstillede paa, at vi skal have Arbejde i Stedet for Understøttelse. Jeg har ikke noget imod, at vi i en vanskelig Tid søger at bøde paa Forholdene, som det er sket, men jeg har noget imod, at vi kommer ind paa en varig Lovgivning med Bestemmelser, som kan bidrage til, at Arbejdsløsheden ikke alene fortsættes, men endog forværres. Det er givet, at i samme Grad vi hæver Arbejdsløshedsunderstøttelsen — som her i visse Tilfælde op til fire Femtedele af normal Arbejdsløn —, vil der være Fare for, at de paagældende snarere tager Arbejdsløshedsunderstøttelsen, end at de gaar i Arbejde. Det er der for saa vidt ikke noget at sige til, jeg bebrejder ikke Arbejderne, at det er saadan, det ligger i selve Sagens Natur; men der er visse Ting, som godt kan skabe Ængstelse for Fremtiden, ikke mindst de Udtalelser, som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet sluttede med angaaende Opretholdelse af den nuværende Hjælp i en varig Lov. Jeg ser med Ængstelse paa, at en saa høj Arbejdsløshedsunderstøttelse skal kunne ydes efter en varig Lov, det vil komme til at svække Arbejdslysten og gøre det vanskeligt at faa Folk i Arbejde. Jeg vil ogsaa nævne, at Landbruget paa min Egn maa give 20 Kr. i Dagløn til en Arbejder, uagtet den tariffmæssige Betaling, hvor en saadan er gældende, ligger betydeligt lavere. Jeg skal ikke komme ind paa, hvor lavt den ligger, men den er betydelig lavere. Jeg gaar ud fra, at de Arbejdere, som ikke tager det Arbejde, har Ret til Understøttelse, og det er der ikke noget at sige til. Vi kunde naturligvis danne en Arbejdsgiverforening, som man har gjort det paa Sjælland og i Haderslev Amt — paa den Maade kunde vi komme ned paa den tariffmæssige Løn. Men i min Egn i Jylland har vi altid ønsket frie Forhold paa dette Omraade, og derfor er vi

i Øjeblikket i den Situation, at vi maa give 20 Kr. for at faa Arbejdere i Landbruget. I Thisted Amt maa man give 18 Kr. 75 Øre. Jeg ved ogsaa, at Tariffen for Roearbejde er 1 Kr. 10 Øre i Timen — paa Fyn og Sjælland er den 78 Øre; jeg ved ikke, hvad den er for Lolland-Falsters Vedkommende, men det er nok det samme. Og alt dette i en Tid, hvor der er Tale om, at vi muligvis faar nedadgaaende Landbrugspriser!

Jeg nævner det ikke som Kritik — heller ikke af Fagforeningerne, der har lavet Tariffen de paagældende Steder, men bare som en Kendsgerning.

Gennem den Arbejdsløshedslovgivning, der her foreslaas, yder Staten et større Tilskud, og vi har fra alle Sider været enige om midlertidigt at gaa med hertil paa Grund af de vanskelige Forhold. Men det burde rent logisk medføre, at der skulde være stærkere Kontrol. Jeg har imidlertid det Indtryk, at Landet ligger saadan inden for Fagforeningerne, at man tværtimod hellere slækker paa Kontrollen baade med Arbejdskort og med Hensyn til Arbejds- og Forligsnævnet. Jeg synes, ogsaa dette kan give Grund til lidt Ængstelse. Der kunde maaske nævnes andet, men jeg har bare villet pege paa disse Ting.

Der kan ogsaa være Grund til en vis Uro for Fremtiden. Jeg er bekendt med, at Arbejdsdirektøren har fastsat Maksimums-Understøttelsen for visse arbejdsløse til 22 Kr. pr. Dag. Det er ganske vist ikke inden for mit Fag; det drejer sig om Keramikfaget, et Fag, hvor man er vant til en høj Løn, men det kan virke foruroligende, at der kan gives saa stor en Arbejdsløshedsunderstøttelse, selv om det er Maksimum, det her drejer sig om. Nu ved jeg ikke, om der i Loven findes en Bestemmelse om, at Arbejdsdirektøren skal fastsætte Understøttelsen, men han har i hvert Fald gjort det — om der i Loven staar *kan* eller *skal*, ved jeg ikke. Jeg har som sagt kun villet nævne det for at vise, at vi *kan* komme ud for en Arbejdsløshedsunderstøttelse paa 22 Kr. — saadan som nu her i Keramikfaget. At en saa stor Understøttelse kan ydes, kan vække Ængstelse for, at vi ikke skal komme ind i sunde Spor og sunde Forhold.

Mit Parti ønsker en vidtgaaende arbejdersvenlig Politik, som kan bidrage til at hæve Levefoden, idet vi anser en høj Levefod for Arbejderne for noget af det lykkeligste for et Land — det giver Købeevne og Sving i hele Samfundet. Derfor kan vi gaa med til en saadan Politik, men jeg vil tilføje, at det skal ske paa sunde Vilkaar og efter sunde Principper.